

Vaasan hallinto-oikeuden lausunto- ja asiakirjapyyntö Kaustisen kunnanvaltuuston päätöksestä 12.11.2025 § 62 tehtyyn valitukseen

KHALL 09.02.2026 § 34
483/02.05.03/2025

Valmistelija

Hallintojohtaja Hanna Salminen puh. 050 336 2534

Vaasan hallinto-oikeus on pyytänyt 7.1.2026 päivätyllä läheteellään Kaustisen kunnanhallitusta antamaan lausunnon kunnanvaltuuston 12.11.2025 § 62 tekemästä päätöksestä tehtyyn valitukseen sekä toimittamaan valituksenalaisen päätöksen perusteena olevat asiakirjat. Lausunto liiteasiakirjoineen on pyydetty toimittamaan hallinto-oikeudelle 6.2.2026 mennessä. Kunnan pyynnöstä hallinto-oikeus on pidentänyt vastausaikaa 15.2.2026 saakka. Vaasan hallinto-oikeuden lausunto- ja asiakirjapyyntö on liitteenä sähköisessä kokoushallinnassa.

Yleistä

Kaustisen kunnanvaltuusto on valituksenalaisella päätöksellään päättänyt myöntää Kaustisen Kehitys Oy:lle 300 000 euron pääomallainan. Pääomallainan laina-aika on 20 vuotta. Lainasta peritään 3,5 %:n vuotuinen korko ja muina lainaehtoina noudatetaan osakeyhtiölain mukaisia ehtoja. Pääomallainan edellytyksenä on, että yhtiö käynnistää välittömästi talouden tervehdyttämistoimenpiteet ja tarkan talousraportoinnin kuukausittain kunnanhallitukselle. Pääomallainaa ei käytetä investointeihin.

Valittajan vaatimukset ja niiden perustelut

Valittaja vaatii, että hallinto-oikeus kumoaa kunnanvaltuuston päätöksen 12.11.2025 § 62. Valittaja perustelee vaatimuksiaan sillä, että kunnanvaltuuston päätös olisi syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja että päätös olisi perustunut puutteelliseen selvitykseen siitä, miten jo annetun lainan ehtoja on noudatettu ja valvottu (kunnanvaltuusto oli jo 25.6.2024 § 31 myöntänyt 300 000 euroa pääomallainaa ja silloin myöntämisen ehtoina olivat olleet talouden tervehdyttämistoimenpiteet ja tarkka talousraportointi).

Vastaus valittajan vaatimuksiin

Kaustisen kunnanhallitus vastustaa valittajan vaatimusta kunnanvaltuuston päätöksen 12.11.2025 § 62 kumoamisesta ja vaatii, että hallinto-oikeus hylkää vaatimuksen päätöksen kumoamisesta.

Perustelut

Kuten valittaja valituksessaan kirjoittaa, on kunnanvaltuusto jo 25.6.2024 § 31 myöntänyt kuntakonserniin kuuluvalla Kaustisen Kehitys Oy:lle 300 000 euron pääomallainan. Tämä pääomallainapäätös, samoin kuin valituksenalainen päätös, perustui Inspira Oy:n keväällä 2024 laatimaan taloussuunnitelmaan, jonka mukaan yhtiö tulee tarvitsemaan vuosien 2024 ja 2033 välisenä aikana lisärahoitusta yhteensä 850 000 euroa. Lisärahoitusta tarvitaan, koska Kaustisen Kehitys Oy:n taloustilanne on viime vuosina heikentynyt rakennusten korjausvelan, energian hinnannousun sekä kohonneiden korkokustannusten myötä. Lisärahoituksen muodoksi selvityksessä suositeltiin pääomallainaa.

Kunta ei ole yksilöinyt pääomallainapäätösten ehtona olleita yhtiön talouden tervehdyttämistoimenpiteitä tai tarkempaa talousraportointia. Yhtiön hallitus on kuitenkin vuodesta 2024 alkaen saanut uudelta tilitoimistolta entistä tarkempaa ja reaaliaikaista talousraportointia. Yhtiö on tehostanut toimintojaan ja suunnitellut mm. tytäryhtiöiden sulauttamista

kustannusten hillitsemiseksi. Myös hankintasopimuksia on saatu neuvoteltua entistä edullisemmin ehdoin.

Kunta toteaa, että kunnan hallintosäännön 19 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta. Kunnassa laaditaan kunnanvaltuustolle neljännesvuosittain raportti talousarvion toteutumisesta. Tähän raportointiin osallistuvat myös konserniyhtiöt. Kunta on panostanut omistajaohjaukseen myös lisäresursseja: v. 2024 aloitti konsernijohtoryhmä toimintansa. Konsernijohtoryhmään kuuluvat kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen puheenjohtajat, konserniyhtiöiden toimitusjohtajat, kunnan talousjohtaja ja kunnanjohtaja. Johtoryhmän tavoitteena on käsitellä ajankohtaisia taloudellisia ja toiminnallisia asioita sekä konserniyhtiöiden että kunnan omistajaohjauksen näkökulmasta kuukausittaisissa palaverieissaan.

Neljännesvuosittaisissa raportoinneissa, muissa toimitetuissa talousdokumenteissa tai konsernijohtoryhmän palaverieissa ei ole tullut kunnan tietoon sellaisia asioita, jotka ennakoisivat äkillisiä talousvaikeuksia Kaustisen Kehitys Oy:ssä.

Siten kunnalla on ollut pääomalinapääöstä valmisteltaessa ja päätettäessä perusteltu odotus siitä, että yhtiö kykenee tulevaisuudessa suoriutumaan pääomalinajensa takaisinmaksusta.

Kuntalaki 410/2015: 129 § Lainan taikka takauksen tai muun vakuuden antaminen

Kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski.

HE 268/2014

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saisi vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saisi myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos niihin sisältyisi merkittäviä taloudellisia riskejä. Merkittävänä taloudellisena riskinä voitaisiin pitää esimerkiksi tilannetta, jossa takausvastuun realisoituminen vaarantaisi kunnan koko toiminnan tai vastaisi suuruudeltaan muutoin huomattavaa osaa kunnan talousarviosta. Momentissa mainittujen edellytysten täyttyminen tulisi arvioida jokaisen toimenpiteen osalta erikseen.

Yhteenveto

Kunnanvaltuuston päätös 12.11.2025 § 62 ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä eikä perustunut puutteelliseen selvitykseen. Valitus on siten hylättävä.

Esittelijä

Hallintojohtaja Hanna Salminen

Esitys

Kunnanhallitus päättää antaa edellä olevan lausunnon kunnanvaltuuston 12.11.2025 § 62 tehtyyn valitukseen ja toimittaa lausunnon sekä liitteessä mainitut pyydetyt asiakirjat Vaasan hallinto-oikeudelle.

Päätös

Hyväksyttiin.

Pöytäkirjaan merkittiin, että Tina Sulkakoski poistui kokouksesta esteellisenä tämän asian käsittelyn ajaksi asianosaisen läheisenä (Hallintolaki 28.1 § 1 kohta).

Pöytäkirjaan merkittiin, että Vesa Paavola ja Henrik Toivonen poistuivat kokouksesta esteellisinä Kaustisen Kehitys Oy:n hallituksen jäseninä tämän asian käsittelyn ajaksi (Hallintolaki 28.1 § 2 kohta).

Pöytäkirjantarkastajaksi tämän pykälän ajaksi valittiin Tero Varila.
